

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 35448-2023

Medewerker	:	Andre van Nijkerken
Team	:	Projectmanagement en Advies
Datum	:	10 oktober 2023
Portefeuillehouder	:	Wethouder M. Blind

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Raadsvoorstel (35448-2023)</p> <p>☒ Bijlage 1, 'verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Olst-Wijhe 2023', inclusief toelichting. (35445-2023)</p> <p>☒ Bijlage 2, benoemingsbesluit commissieleden (35445-2023)</p> <p>☒ Bijlage 3, Reglement van orde gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Olst-Wijhe (35445-2023)</p> <p>☒ Bijlage 4, Bouwverordening gemeente Olst-Wijhe (35445-2023)</p> <p>☒ Bijlage 5, Monumentenverordening gemeente Olst-Wijhe (35445-2023)</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Olst-Wijhe 2023</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

om de raad voor te stellen:

1. de 'verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Olst-Wijhe 2023' en de bijbehorende toelichting vast te stellen
2. de commissieleden voor de commissieleden te benoemen
3. te besluiten dat de regels met betrekking tot de commissie en stadsbouwmeester in de artikelen 9.1, 9.4, 9.5, 9.6 en 9.8 van de Bouwverordening gemeente Olst-Wijhe 2012 en de artikelen 4, 11, tweede en derde lid, 14, tweede en derde lid, van de Monumentenverordening Olst-Wijhe vervallen.
4. kennis te nemen van het reglement van orde van Het Oversticht
5. te besluiten, overeenkomstig artikel 2, onder 3, van de verordening, dat de volgende werkzaamheden uit de verordening door de stadsbouwmeester kunnen worden uitgevoerd:
 - Adviseren over een omgevingsplanactiviteit in geval de commissie in het omgevingsplan als adviseur is aangewezen en een andere activiteit in geval burgemeester en wethouders een advies nodig achten met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit (artikel 2, onder a, onder 3 en 4, van de verordening);
 - Op verzoek van burgemeester en wethouders vooroverleg voeren met planindieners over een in te dienen aanvraag om een omgevingsvergunning (artikel 2, onder f, van de verordening);
 - Adviseren over het stellen van maatwerkvoorschriften in verband met het uiterlijk van bouwwerken, de zorg voor cultureel erfgoed en werelderfgoed en andere zaken die de omgevingskwaliteit betreffen (artikel 2, onder g, van de verordening);
 - Adviseren over het geven van beschikkingen op grond van regels in verordeningen op grond van artikel 149 van de Gemeentewet die een eis ten aanzien van de omgevingskwaliteit bevatten (artikel 2, onder h, van de verordening).

Een en ander conform bijgevoegd raadsvoorstel en de daarbij behorende bijlagen.

SAMENVATTING

De taken en bevoegdheden van de huidige monumenten- en welstandscommissies vervallen van rechtswege bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Ter continuering van de advisering moet de raad een nieuwe gemeentelijke adviescommissie (hierna ook: commissie) instellen. Met het oog hierop wordt de 'verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Olst-Wijhe 2023 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

INLEIDING

De taken en bevoegdheden van de huidige monumenten- en welstandscommissies vervallen van rechtswege bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Ter continuering van de advisering moet de raad een nieuwe gemeentelijke adviescommissie (hierna ook: 'commissie') instellen. Met het oog hierop wordt de 'verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Olst-Wijhe 2023 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Als basis voor deze verordeningen is het model van de VNG gehanteerd.

BEOOGD RESULTAAT

Beoogd resultaat is om op het moment van inwerkingtreden van de Omgevingswet te beschikken over een verordening voor de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit, die aan de wettelijke eisen voldoet. Het gaat daarbij specifiek om de eisen die de wet stelt aan de rijksmonumentenactiviteit. Met dit voorstel wordt een dergelijke verordening aan de raad voorgelegd.

KADER

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten aanvragen om omgevingsvergunning beoordeeld kunnen worden volgens de eisen van de Omgevingswet. Om vorm te kunnen geven aan deze verplichting moet een commissie ingesteld worden. De huidige adviescommissie en adviseurs voor cultureel erfgoed en ruimtelijke kwaliteit vallen niet onder het overgangsrecht van de Omgevingswet. Deze commissie heeft in ieder geval tot taak te adviseren over de aanvragen voor een 'omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument'. Voor gemeenten met deze 'gebouwde of aangelegde' rijksmonumenten is het instellen van een gemeentelijke adviescommissie een wettelijke plicht die bij inwerkingtreding van de Omgevingswet op orde moet zijn. De gemeenteraad moet daar nog vóór het inwerkingtreden van de Omgevingswet een besluit over nemen.

Opgemerkt wordt dat het hier over *het instellen* van de adviescommissie gaat. Het gaat dus uitdrukkelijk niet om het inhoudelijke, ruimtelijke beleid langs welke lat concrete initiatieven beoordeeld worden. De inhoudelijke beoordelingskaders blijven met de instelling van de adviescommissie ongewijzigd. De vraag of de bestaande beoordelingskaders toekomstig gehandhaafd moeten blijven, is een afweging die met het oog op het omgevingsplan gemaakt moet worden. Daarin heeft de raad op dat moment, vanzelfsprekend, een uitdrukkelijke, en kaderstellende, rol. Zoals gezegd is dit op dit moment niet aan de orde.

Alle gemeenten met gebouwde of aangelegde rijksmonumenten moeten een gemeentelijke adviescommissie instellen voor de advisering over 'aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit, met betrekking tot een monument'. De gemeenteraad kan daarnaast aangeven bij welke activiteiten nog meer advies gevraagd kan worden.

Zoals gezegd vervallen de taken en bevoegdheden van de huidige monumenten- en welstandscommissies van rechtswege bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Om de advisering door een commissie te kunnen continueren, moet een nieuwe gemeentelijke adviescommissie worden ingesteld. De kaders die de nieuwe Omgevingswet op dit punt stelt, moeten hierin verwerkt zijn.

De taak van de commissie is het uitbrengen van advies over vergunningaanvragen met betrekking tot rijksmonumenten (uitgezonderd archeologische rijksmonumenten) en over een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een andere activiteit, in door de raad aangewezen gevallen of als uw college daartoe aanleiding ziet. Enkele leden van de commissie moeten deskundig zijn op het gebied van de monumentenzorg. Het college kan de commissie daarnaast advies vragen over het ontwikkelen van beleid.

De opzet van de verordening sluit aan bij de modelverordening die is opgesteld door de VNG. Onderstaand, onder argumenten, is toegelicht op welke wijze de voorgestelde verordening is ingericht.

ARGUMENTEN

Zoals hiervoor al aangegeven, is het van belang dat een commissie ingesteld wordt en een verordening wordt vastgesteld die aan de wettelijke eisen voldoet. Nu de wet zelf geen overgangsrecht kent voor de huidige adviescommissie en de adviseurs is eens temeer het belang gegeven van het vaststellen van deze verordening. Onderstaand is per onderdeel uit de verordening een argumentatie opgenomen.

Adviestaak commissie

In artikel 2 van de verordening is de adviestaak van de commissie beschreven. Daaruit volgt dat het de taak van de commissie is het bevoegd gezag te adviseren bij de uitoefening van taken en bevoegdheden op grond van de wet, met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit. U zult zien dat artikel 2 uitgaat van de uitoefening van taken als dit 'op verzoek' gebeurt of indien de commissie als adviseur is aangewezen. In de modelverordening is een ruime basis gekozen voor de adviesmogelijkheden voor de commissie, maar alles is opgehangen aan de vraag óf zij uitgenodigd wordt te adviseren. Daarmee kan de commissie breed adviseren, maar de keuze is aan het bevoegd gezag om de commissie daadwerkelijk een rol te geven. Daarbij past één kanttekening: er is verplicht advies bij, kort gezegd, rijksmonumentenactiviteiten voorgeschreven. In de Omgevingswet is dit als een verplichting geformuleerd en zo is dit in de verordening dan ook overgenomen. Deze taak heeft de commissie onder de huidige regelgeving overigens ook al. In zoverre is er niets nieuws onder de zon.

Samenstelling commissie

In artikel 4 is de samenstelling van de commissie beschreven. Op dat punt is aangesloten bij de wettelijke verplichtingen. Zo is er een verplichting dat enkele leden deskundig zijn op het gebied van de monumentenzorg. De raad benoemt de leden.

Er wordt al jaren gebruikgemaakt van de diensten van Het Oversticht. Zij kennen de gemeente buitengewoon goed en hebben alle expertise – en die is omvangrijk – in huis om deze werkzaamheden volgens de wettelijke (kwaliteits)eisen uit te voeren en ook binnen relatief korte termijnen. Mede vanwege het voorgaande is het secretariaat neergelegd bij Het Oversticht en ook leden en plaatsvervangers worden uit haar midden gekozen. Daarmee zijn de wettelijke kwaliteitseisen gewaarborgd en kan recht worden gedaan aan de betrokken belangen. In de verordening is vastgelegd welke disciplines de leden (moeten) vertegenwoordigen. Zoals u ziet, gaat het om een grote variëteit aan kennis.

In artikel 5 van de verordening is beschreven dat de leden en plaatsvervangers voor ten hoogste vier jaar worden benoemd. Deze termijn is lang genoeg om de continuïteit te waarborgen, maar ook weer niet zo lang dat er nooit wisseling zou kunnen plaatsvinden. Zoals gezegd worden de leden en plaatsvervangers door de raad benoemd. In bijlage 2 is het benoemingsbesluit opgenomen, en zijn de desbetreffende leden en plaatsvervangers opgenomen. Stuk voor stuk zijn dit deskundigen die uitstekend geëquipeerd zijn voor de vervulling van deze taken.

Leden en plaatsvervangers kunnen herbenoemd worden voor een termijn van (wederom) vier jaar. De in de verordening opgenomen termijnen sluiten aan bij wat in de praktijk gebruikelijk is en wat door de VNG ook als standaard wordt gehanteerd. Wij zien geen reden hier een afwijkende regeling voor op te nemen.

Advisering en standpuntbepaling

In de artikelen 7, 8 9, 10 en 11 van de verordening is de adviestermijn bepaald en is beschreven op welke wijze beraadslaging en standpuntbepaling plaatsvindt. Daarbij is onder meer beschreven dat de aanvrager de mogelijkheid heeft om een toelichting te geven op een plan en is de openbaarheid afgebakend. Ten aanzien van de openbaarmaking is aangesloten bij de wettelijke kaders, zoals die zijn gedefinieerd in de Wet open overheid. Tot slot is ook beschreven op welke wijze een second opinion kan worden gevraagd.

Werkwijze

De commissie stelt een reglement van orde vast. Ter informatie is dit bijgevoegd. De verordening beschrijft welke aspecten in het reglement terug moeten komen. De commissie vult dit nader in en het college draagt zorg voor bekendmaking, zodat voor rechtzoekenden inzichtelijk is op welke wijze de commissie werkt.

Over de wijze van vergoeding geeft de VNG aan dat dit op basis van een gemeentelijke vergoedingsregeling kan worden geregeld of door middel van een dienstverleningsovereenkomst. In de verordening is de dienstverleningsovereenkomst tot uitgangspunt genomen.

Tot slot is in de verordening de verplichting van een jaarverslag beschreven. Dit is een wettelijke verplichting, maar buiten dit is het vooral ook een belangrijk en jaarlijks terugkerend evaluatiemoment. Het geeft inzicht in de uitvoeringspraktijk, ruimtelijke kaders en de concrete uitwerking hiervan. Dit geeft inzicht en de mogelijkheid om, waar nodig, te sturen. Verder zijn bepalingen opgenomen die een goede overgang

naar de nieuwe wetgeving waarborgt en oude bepalingen, die straks hun werking verliezen, worden ingetrokken.

Stadsbouwmeester

In artikel 2, derde lid, van de verordening is opgenomen dat de raad werkzaamheden kan aanwijzen die door de stadsbouwmeester worden uitgevoerd. In Olst-Wijhe werken we met een stadsbouwmeester. In de Omgevingswet heeft de stadsbouwmeester geen wettelijke positie, maar in de verordening kan deze positie wel opgenomen worden en de raad heeft de mogelijkheid om taken aan te wijzen die door de stadsbouwmeester kunnen worden uitgevoerd. De aanwijzing van deze taken vindt plaats bij raadsbesluit. Voorgesteld wordt om te besluiten dat de volgende werkzaamheden uit de verordening door de stadsbouwmeester kunnen worden uitgevoerd:

- Adviseren over een omgevingsplanactiviteit in geval de commissie in het omgevingsplan als adviseur is aangewezen en een andere activiteit in geval burgemeester en wethouders een advies nodig achten met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit (artikel 2, onder a, onder 3 en 4, van de verordening);
- Op verzoek van burgemeester en wethouders vooroverleg voeren met planindieners over een in te dienen aanvraag om een omgevingsvergunning (artikel 2, onder f, van de verordening);
- Adviseren over het stellen van maatwerkvoorschriften in verband met het uiterlijk van bouwwerken, de zorg voor cultureel erfgoed en werelderfgoed en andere zaken die de omgevingskwaliteit betreffen (artikel 2, onder g, van de verordening);
- Adviseren over het geven van beschikkingen op grond van regels in verordeningen op grond van artikel 149 van de Gemeentewet die een eis ten aanzien van de omgevingskwaliteit bevatten (artikel 2, onder h, van de verordening).

DRAAGVLAK

Het is voor alle partijen van belang dat deze verordening wordt vastgesteld, zodat er een gedegen basis is voor de behandeling van aanvragen om omgevingsvergunning onder de Omgevingswet.

DUURZAAMHEID

Er worden met deze verordening geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht in bestaand beleid. Duurzaamheidsdoelstellingen of -eisen zoals die in bestendig beleid zijn aangebracht, blijven dan ook gehandhaafd.

RISICO'S (financieel/juridisch)

Er zijn geen risico's bekend ten aanzien van het voorstel aan de raad om deze verordening vast te stellen. Er zijn wel risico's aan verbonden als deze verordening onverhoopt niet zou worden vastgesteld, nu het gaat om wettelijke verplichtingen onder de Omgevingswet. Er zijn geen financiële risico's bekend.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Het voorstel dat voorligt kent geen financiële consequenties. Aan de dienstverlening van Het Oversticht zijn kosten verbonden. Dat is onder het huidige recht echter ook het geval. Daar wordt met dit voorstel geen wijziging in aangebracht.

AANPAK/UITVOERING

Na vaststelling door de raad wordt de verordening en het besluit op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt. De inwerkingtreding van de verordening loopt gelijk op met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.